

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ. ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ

<i>Марков Ю.І.</i> ПРОФЕСІЙНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ У ДІЯЛЬНОСТІ АНЕСТЕЗІОЛОГА	147
<i>Алієва О.Г., Потоцька О.І., Таврог М.Л., Громоковська Т.С., Макєєва Л.В., Попазова О.О.</i> ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕМБРІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ В КУРСІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	150
<i>Бельдій О.В.</i> ПРОБЛЕМА ТІЛА ЯК «НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЦЯ» В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	153
<i>Білай І.М., Білай А.І., Білай С.І.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПОБІЧНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	156
<i>Бойко А.І., Бородай О.Д.</i> СУЧАСНІ КОННОТАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ: МІЖ СВОБОДОЮ ТА ПАРАЛІЧЕМ	157
<i>Бойченко Н.М.</i> ТЕХНОЛОГІЧНА ТІЛЕСНІСТЬ І МЕЖІ ЛЮДСЬКОГО: ФІЛОСОФСЬКІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	159
<i>Волошина К.С., Подкупко Т.Л.</i> ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА ЯК ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я	161
<i>Дейнега В.А.</i> ТРИВАЛЕ ГРУДНЕ ВИГODOVУВАННЯ – ЗАПОРУКА ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ	162
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> ДІТИ ФЕЙ: ОЗНАКИ АУТИЗМУ У ДІТЕЙ У ФОЛЬКЛОРНИХ ДЖЕРЕЛАХ	164
<i>Dierckxsens G.</i> HEALTH CARE AS PARTICIPATORY SENSE-MAKING: AN ENACTIVE PERSPECTIVE ON RELATIONS BETWEEN PATIENTS AND HEALTH CARE PROVIDERS	166
<i>Feeney, O.</i> DISABILITY, SELECTION & GENOME EDITING: RETHINKING (NON) IDENTITY - AFFECTING DEBATES	166
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> МОРАЛЬНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ ПРАВДИВОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ	167
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ВПЛИВ АТОПІЧНОГО ДЕМАТИТУ НА ПСИХІКУ ДІТЕЙ: РОЗДУМИ ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА	169
<i>Михайловська Н.С., Мануйлов С.М.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	170
<i>Перегінець М.М., Черненко О.Є.</i> СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРОФІЛАКТИКИ	172
<i>Рябоконт О.В., Корнієнко О.О., Саліонов В.О., Оніщенко Т.С.</i> ВИБІРКОВІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ..	173
<i>Самойленко О.В., Хитрук К.О.</i> АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	175
<i>Самура Б.Б., Чорна І.В., Самура Т.О., Панасенко М.О.</i> ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГОСТРІ ЛЕЙКЕМІЇ	176
<i>Сенетий Д.П.</i> ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ СМЕРТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНІЙ БІОЕТИЦІ	178
<i>Sevcenco N., Guzenko N.</i> ETHICAL CONSIDERATIONS IN DENTAL EXAMINATION OF CHILDREN WITH CYSTIC FIBROSIS	180
<i>Sevcenco N., Saidacari C.</i> THE ROLE OF BACTERIAL PLAQUE IN THE DEVELOPMENT OF CATARRHAL GINGIVITIS IN CHILDREN	181
<i>Taylor, J.S.</i> BLOOD AND MONEY: WHY PLASMA DONORS SHOULD BE COMPENSATED	182
<i>Фіногенова К.Ю.</i> ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВИМІР ФІЛОСОФІЇ СТОЇЦИЗМУ	182
<i>Чуча О.Г.</i> БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ	184

Following the examination, the children completed questionnaires, and the results contributed to establishing the periodontal status.

Results. During the study, we established a link between bacterial plaque, the intensity of the inflammatory process, and the onset of chronic catarrhal gingivitis. We used the Papillary-Marginal-Alveolar Index (Parma) and obtained the following results: mild gingivitis approximately 20% of patients (3 individuals), moderate gingivitis 30% (5 individuals), and severe gingivitis—50% (7 individuals).

Conclusions. Maintaining oral health depends on the balance between the various microbial species in the oral cavity and proper hygiene, which is essential in preventing gingivitis. Bacterial plaque, the main etiological factor in the development of catarrhal gingivitis, forms and accumulates particularly under conditions of poor oral hygiene, being favored by factors such as dento-alveolar discrepancies, low pH, and dietary characteristics. The persistence of bacterial plaque triggers an inflammatory gingival response, manifested by changes in color, texture, and bleeding, which can lead to periodontal complications. In this context, the evaluation of clinical indices is essential for establishing a diagnosis, and treatment must aim at both the removal of bacterial plaque and the prevention of disease progression through rigorous oral hygiene and appropriate local therapies.

Keywords: bacterial plaque, catarrhal gingivitis, hygiene, prevention, diagnosis.

BLOOD AND MONEY: WHY PLASMA DONORS SHOULD BE COMPENSATED

James Stacey Taylor, Professor of Philosophy at The College of New Jersey, USA

Many states ban offering financial compensation to the donors of blood and blood products, such as plasma. Often these bans are based on claims that compensating donors will decrease the amount of blood and blood products secured, or that plasma from paid donors is less safe than that from uncompensated donors. It is also claimed that if donors are compensated fewer people will donate. None of these claims are true. Worse yet, if they were true many states would have to reduce their use of plasma derived medicinal products--which are often made from plasma imported from the USA, where donors are compensated. I argue that ethics requires donor compensation--and that some states' ban on this is motivated by economic self-interest, not a concern for public health.

ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВИМІР ФІЛОСОФІЇ СТОЇЦИЗМУ

*Фіногенова Катерина Юріївна
студентка 1-го курсу 2 медичного факультету
Науковий керівник: Сепетий Дмитро Петрович,
доктор філос. наук, доцент, професор кафедри суспільних дисциплін,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

У сучасному суспільстві, де стрес, тривога та емоційне виснаження стали нормою, зростає потреба в ефективних методах саморегуляції та психологічної підтримки. Перевірена часом філософія стоїцизму надає практичні інструменти для підтримки внутрішньої рівноваги серед хаотичних умов сучасного життя.

Філософія закладає основу для розвитку раціонального мислення та самосвідомості. Головні принципи стоїцизму — відокремлення того, що нам підвладно, від того, що поза нашим контролем, і прийняття зовнішніх подій такими, якими вони є, — знаходять відгук у сучасних психотерапевтичних підходах, зокрема в когнітивно-поведінковій терапії.

Стоїчні практики, такі як щоденний самоаналіз, рефлексія над власними реакціями та техніки медитації, допомагають розвинути здатність виявляти, розрізняти та контролювати емоції. Такий підхід може допомогти пацієнтам знизити рівень стресу та уникнути деструктивних емоційних реакцій, що часто і є метою психотерапії.

У роботі з клієнтами застосовується погляд стоїків, згідно з яким зовнішні події самі по собі не є джерелом страждань, однак саме наша інтерпретація та ставлення до подій визначають наш емоційний стан. Це дозволяє людині оцінити своє ставлення, подивитись на ситуацію ніби збоку та перетворити негативний досвід у можливість для власного розвитку та емоційного відновлення.

Завдяки розвитку самоконтролю люди, які практикують стоїцизм, здатні формувати здорові стосунки та ефективно адаптуватися до змін у суспільстві. Це дуже важливо в контексті психотерапії, оскільки таким чином, пацієнти краще починають справлятися з конфліктними та стресовими ситуаціями, де думати та діяти потрібно швидко і чітко.

Зокрема, роботи сучасного лікаря-психотерапевта Дональда Джона Робертсона [1,2] показують, що інтеграція стоїчних принципів у практику терапії може підвищити ефективність лікування таких станів, як тривога, депресія та посттравматичний стресовий розлад. Стоїчні уявлення про самоконтроль і розумне сприйняття життя створюють сприятливі умови для психологічного розвитку.

Філософія стоїцизму не лише допомагає долати кризові ситуації, але й сприяє формуванню більш усвідомленої, стійкої та відповідальної особистості. Такий підхід створює всі передумови для тривалого психічного благополуччя і є важливою складовою сучасних психотерапевтичних практик.

Крім того, стоїцизм пропонує низку практичних методів, які можна застосовувати в психотерапії для розвитку самоконтролю та емоційної стійкості. До них належать ведення щоденника рефлексій, що сприяє аналізу власних думок, емоцій і поведінкових реакцій, а також техніка «візуалізації негараздів» (*premeditatio malorum*), яка допомагає заздалегідь налаштуватися на можливі труднощі та зменшити їхній вплив на психіку. Подібний підхід використовується в сучасній психотерапії через метод «експозиції в уяві», що дозволяє пацієнтам програвати тривожні ситуації в думках, поступово знижуючи емоційну реакцію на них. Дослідження [3,4,5] підтверджують ефективність цього підходу у зміцненні стресостійкості та зниженні тривожності.

Стоїцизм зосереджується на внутрішньому моральному розвитку, що допомагає людині усвідомити відповідальність за власне життя та прийняті рішення. Такий підхід має значну цінність у психотерапії, оскільки сприяє розумінню власного впливу на емоційний стан та розвиток. Практика самоспостереження та свідомого прийняття життєвих обставин допомагає побачити, що багато чого в житті є підвладним людині. Такий світогляд сприяє зміцненню внутрішньої автономії, знижує залежність від зовнішніх чинників і соціального тиску, що є ключовим для психічної стійкості. До того ж, стоїчна етика підкреслює важливість взаємозв'язку між особистою відповідальністю та соціальною взаємодією, сприяючи формуванню більш автентичних і гармонійних стосунків з іншими.

Список використаних джерел

1. Robertson, D. (2020). *The Philosophy of Cognitive Behavioural Therapy (CBT): Stoic Philosophy as Rational and Cognitive Psychotherapy*. Routledge.
2. Robertson, D. (2018). *Stoicism and the Art of Happiness*. Teach Yourself.
3. Arntz, A., Tiesema, M., Kindt, M. (2007). Treatment of PTSD: a comparison of imaginal exposure with and without imagery rescripting. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry* 38(4): 345-70.
4. Delaramoghanlou, S., Mehri, S., Molavi, P. (2015). The effectiveness of real and imaginal exposure-response prevention on obsessive-compulsive disorder. *Studies in Medical Sciences* 26(4): 281-289.
5. Johnston, D.W., Lancashire, M., Mathews, A.M., Munby, M., Shaw, P.M., Gelder, M.G. (1976). Imaginal flooding and exposure to real phobic situations: changes during treatment. *British Journal of Psychiatry* 129:372-7.